

ساعات طولانی کار رباینده آغوش پُر مهر مادر

خم شدن کمر مادران و احساس ترک خورده کودکان زیر بار اشتغال ...

خم شدن کمر مادران و احساس ترک خورده کودکان زیر بار اشتغال مادری که علاوه بر مسئولیت‌های منزل مدت زمان بسیاری را نیز در محیط کار سپری می‌کند نه تنها به لحاظ جسمی و روحی آسیب‌های بسیاری را متحمل می‌شود بلکه فرزندش نیز از مهر مادری محروم می‌ماند از این رو کم کردن ساعت کاری زنان بارها در مجلس مطرح شد اما کاهش ساعت کاری زنان آرزویی بود که هیچ‌گاه محقق نشد.

به گزارش خبرنگار زنان باشگاه خبری فارس [#171توانا»](#)؛ روزگاری نه چندان دور، لیلی و خاله بازی سرگرمی دوران کودکی بود و مادران نیز پای ثابت بازی‌های کودکانه به حساب می‌آمدند اما با گذر زمان پلی استیشن و کامپیوتر همبازی کودکان نسل امروز شده است و مادر نیز حلقه مفقوده دوران کودکی بچه‌های عصر ارتباطات است.

اگر جزء بچه‌های دیروز باشید، به طور حتم بازی‌های کودکانه و شیرینی همچون "نون بیار کباب ببر" با مادر را به یاد دارید؛ هنگام ظهر نیز شاهد طنین صوت قرآن مادر در خانه بودید و با همان معصومیت کودکانه غرق در شنیدن آن می‌شدید و حتی چند سوره از قرآن را نیز با کمک مادر حفظ بودید.

اما این روزها مادر دیگر فرصتی را برای ماندن در کنار تنها فرزندش ندارد چرا که وقتش را از صبح تا عصر در محیط کار سپری می‌کند و در این مدت نیز فرزندش در مهد کودک مشغول آموختن است، آموخته‌هایی خوب و بد؛ کمبود مهر مادری بغضی است که سال‌ها در گلوئی او می‌ماند، او می‌خواهد با تمام وجودش فریاد بزند که مادر، همبازی دوران کودکی‌ام باش.

تصور مادران امروزی این‌گونه رقم خورده است که با حضور طولانی مدت در محیط کار و استقلال مالی می‌توانند آینده فرزند خود را تأمین کنند و بهترین امکانات را در اختیار او قرار دهند هم‌اکنون مادران شاغل حضور طولانی مدت در محیط کار را مانعی برای رسیدگی مناسب به فرزندان می‌شود، می‌گوید کار کردن خود بهترین امکانات را برای فرزندم تهیه می‌کنم هر چه که او بخواهد در اختیارش قرار می‌دهم.

اما آنچه که مادران امروزی از آن غافل هستند این است که نیاز به محبت و عاطفه مادری در سال‌های کودکی مهم‌ترین نیاز کودک است ساعت‌های طولانی محرومیت از آغوش پر مهر مادر کودک را رنج می‌دهد و خلأ عاطفی جدایی از مادر او را دچار کمبود محبت می‌کند که اثرات روحی و روانی بسیاری را برای او حتی تا سنین نوجوانی و جوانی به همراه خواهد داشت.

مادری که تمام انرژی خود را در محیط کار سپری کرده و پس از بازگشت به منزل باید به امور عقب افتاده رسیدگی کند چگونه می‌تواند فرصتی را برای بودن در کنار فرزندش و همبازی شدن با دنیای کودکی او داشته باشد.

با رسیدن مادر به خانه، حتی با یک لیوان شربت یا چای از او استقبال نمی‌شود و این در حالی است که او با تمام خستگی‌اش به آشپزخانه می‌رود تا شام را تهیه و به سایر امور منزل رسیدگی کند و پس از آمدن همسرش نیز با رویی گشاده به استقبال او می‌رود در حالیکه کمر خود زیر بار مسئولیت‌های بسیار خم شده است.

تأثیر منفی ساعات طولانی اشتغال زنان بر روابط زناشویی

تعداد زیادی از روانپزشکان معتقدند که ساعات طولانی اشتغال زنان آنها را به لحاظ روحی و جسمی آسیب‌پذیر می‌کند و اضطراب عدم رسیدگی به مسئولیت‌های داخل منزل آنها را تحت فشار روانی مضاعف قرار می‌دهد به گونه‌ای که اضطراب در زنان شاغل 2 برابر مردان است.

در این میان برخی از روانشناسان معتقدند که اشتغال در ساعات طولانی، زن را به لحاظ جسمی خسته می‌کند و این خستگی مفرط بر روابط زناشویی او تأثیر منفی می‌گذارد.

امرالله امانی کارشناس امور اجتماعی در گفت‌وگو با خبرنگار زنان باشگاه خبری فارس [#171توانا»](#)؛ اظهار می‌کند: ساعات

طولانی کار زنان بر روابط زناشویی آنها تأثیر منفی می‌گذارد در حالیکه با توجه به سنت و عرف جامعه، برای مردان وظایفی تعیین شده است که مهمترین آن کار کردن در بیرون از منزل و تأمین معاش خانواده است، ضمن اینکه تربیت فرزند، امور منزل و برآورده کردن نیازهای روحی شوهر نیز از وظایف زنان به شمار می‌رود.

وی با بیان اینکه مهمترین نقشی که زنان در خانواده دارند، نقش تربیتی و برآورده کردن نیازهای روحی و روانی شوهر است، می‌افزاید: زمانی که زنی ساعات زیادی را در محیط کار صرف می‌کند در حقیقت انرژی و نیروی زیادی را از دست داده و همین مسئله موجب می‌شود که قادر به انجام این مسئولیت نباشد.

این روانشناس کم شدن حس عاطفی و زنانه را از دیگر عوارض ساعات طولانی کار بیرون از منزل در زنان می‌داند و عنوان می‌کند: از نظر علمی و تجربی ثابت شده است که زنانی که ساعات طولانی بیرون از منزل کار می‌کنند نسبت به زنانی که کار نمی‌کنند، کمتر حس عاطفی و زنانه دارند.

کاهش آستانه تحمل زن در منزل به دلیل فشار روانی محیط کار

زنانی که ساعات طولانی در محیط کار فعالیت می‌کنند و پس از آن به منزل آمده و به سایر مسئولیت‌هایشان رسیدگی می‌کنند به لحاظ جسمی و روحی نسبت به زنانی که در ساعات کمتری کار می‌کنند، خسته‌تر به نظر می‌رسند و آستانه تحمل آنها کاهش پیدا کرده و ممکن است با هر اتفاقی در درون منزل دچار آسیب روحی شوند.

سید جواد آرامی، روانشناس در این خصوص می‌گوید: ساعات کاری طولانی موجب خستگی مفرط زنان شده و ممکن است آنها را در پاسخگویی به بسیاری از انتظارات همسر دچار مشکل کند همچنین به دلیل فشارهای روانی زیاد آستانه تحمل زن کاهش پیدا کرده و مشاجرات بیشتری بین او و همسرش ایجاد می‌شود.

وی می‌افزاید: وقتی مادر زمان زیادی را به صورت تمام وقت صرف اشتغال در خارج از منزل می‌کند از رسیدگی مناسب به بسیاری از مسئولیت‌هایی که در منزل از او انتظار می‌رود، باز می‌ماند و در این وضعیت عمده‌تاً فرزندان به مهدهای کودک سپرده می‌شوند و رابطه عاطفی آنها با مادر دچار اختلال می‌شود.

آرامی ادامه می‌دهد: اضطراب، افسردگی، مشاجرات دائمی میان زن و مرد و طلاق از عواقب ساعات کاری طولانی برای زنان است؛ فشارهای تحمیل شده به زنان در محیط کار آنها را خسته و افسرده کرده و دیگر توانی برای رسیدگی به امور منزل نخواهد داشت و حریم امن منزل که باید جایی برای آرامش و حمایت روحی و روانی زن و مرد از یکدیگر باشد به میدان جنگ تبدیل می‌شود.

پیگیری کاهش ساعت کاری زنان در بخش خصوصی

با توجه به اینکه ساعات طولانی اشتغال زنان علاوه بر خستگی روحی و جسمی آنها را از رسیدگی به اولویت نخست خود یعنی ایفای نقش مادری و همسری باز می‌دارد و از آنجا که یکی از اولویت‌های دولت دهم تحکیم بنیان خانواده و حضور بیشتر زنان در محیط خانه است مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری به عنوان متولی اصلی امور زنان در جامعه کاهش ساعت کاری زنان به ویژه در بخش خصوصی را پیگیری می‌کند.

مریم مجتهد زاده رئیس مرکز امور زنان و خانواده با اشاره به تلاش برای پیگیری کاهش ساعات کاری زنان در بخش خصوصی می‌گوید: حقوقدانان برای تدوین لایحه کاهش ساعت کاری زنان در بخش خصوصی ما را یاری کنند.

وی می‌افزاید: هم‌اکنون ساعات کاری زنان در بخش دولتی مناسب بوده و آن‌ها راضی هستند و ساعات کاری زنان در بخش خصوصی مشکل‌ساز است و زنان بسیاری به مرکز امور زنان مراجعه کرده و از طولانی بودن ساعات کار شکایت می‌کنند.

مجتهدزاده ادامه می‌دهد: از حقوقدانان و افرادی که در این زمینه صاحب نظر هستند، درخواست می‌کنیم تا برای تدوین لایحه‌ای به منظور کاهش ساعت کاری زنان در بخش خصوصی، مرکز امور زنان را یاری کنند.

کاهش فرصت اشتغال زنان با کاهش ساعت کار

اما برخی از نمایندگان مجلس نظرات متفاوتی را درخصوص کاهش ساعت کاری زنان عنوان می‌کنند آنها معتقدند که کاهش ساعت کاری زنان ممکن است به از دست رفتن فرصت‌های آنها در بازار اشتغال منجر شود.

فاطمه آجرلوعضو فراكسيون زنان مجلس با بيان اينكه کاهش ساعت كاري آنها قابل مانور نيست، مي‌گويد: کاهش ساعت كاري زنان تمايل كارفرما به جذب آنها را کاهش مي‌دهد.

وي مي‌افزايد: با كارشناسان مختلف نشست‌هاي تخصصي را در زمينه کاهش ساعت كاري زنان به ويژه در بخش خصوصي برگزار كرديم و پس از برسي‌هاي لازم به اين نتيجه رسيديم كه کاهش ساعت كاري زنان، جذب آنها را در بخش خصوصي به شدت کاهش مي‌دهد و از اين رو فرصت‌هاي شغلي آنها در جامعه كمتر مي‌شود.

آجرلو با اشاره به اينكه بخش خصوصي به دنبال نيروي كار است و زماني كه مشاهده كند زنان بايد در ساعت كمترى كار كنند، به سراغ مردان مي‌رود، عنوان مي‌كند: کاهش ساعت كاري زنان به سود افرادي است كه هم‌اكتون شاغل هستند اما براي افرادي كه مي‌خواهند بعد از آن وارد بازار كار شوند، مشكل‌ساز مي‌شود چرا كه كارفرما ترجيح مي‌دهد نيروي مرد را استخدام كند.

نيروي تمام وقت را به پاره وقت ترجيح مي‌دهم

صاحبان ادارات خصوصي عمدتاً ترجيح مي‌دهند تا نيروي كار آنها در ساعاتي كه مدنظرشان است فعاليت كنند از اين رو يكي از مخالفان پرو پا قرص کاهش ساعت كاري زنان هستند و با صراحت كامل عنوان مي‌كنند كه در صورت کاهش ساعت كاري زنان مردان را در اولويت استخدام خود قرار مي‌دهند.

محمد دروي صاحب يكي از شركت‌هاي خصوصي در غرب تهران در اين خصوص بيان مي‌كند: استخدام نيروي تمام وقت براي ما در اولويت است و ترجيح مي‌دهم تا كارمندم در ساعاتي كه مشخص مي‌كنم در محيط كار حضور داشته باشد. وي مي‌افزايد: اگر قرار باشد ساعت كاري زنان کاهش يافته و حقوق و مزايای آنها کاهش پيدا نكند اين به ضرر كارفرماست و از اين رو آنها ترجيح مي‌دهند تا مردان را استخدام كنند.

به گزارش توانا مسئله کاهش ساعت كار زنان چند سالي است كه به شكل‌هاي مختلف و در دوره‌هاي متعدد مجلس شوراي اسلامي مورد بررسي قرار گرفته و مصوباتي در زمينه آن تصويب شده است اما کاهش ساعت كاري زنان هيچ وقت اجرائي نشد.

مخالفان اين طرح با اين استنباط كه کاهش ساعت كاري زنان فرصت‌هاي اشتغال آنها را کاهش مي‌دهد با اجرائي آن مخالفت هستند از اين رو دولت با ارائه طرح دوركاري و در اولويت قرار دادن زنان شاغل تلاش دارد تا از آنها حمايت كند. آيين نامه دوركاري با اولويت قرار دادن زنان داراي نوزاد و بيمار به دستگاه‌ها ابلاغ شده است و زنان مي‌توانند از قانون دوركاري در منزل استفاده كنند اما بايد توجه داشت كه تمام مشاغل قابليت دوركار شدن را ندارند و در برخي از مشاغل حضور فزيكي افراد ضروري است از اين رو نمي‌توان دوركاري را جايگزيني براي کاهش ساعت كاري زنان دانست.

اشتغال زنان در ساعات طولاني يكي از مشكلات بخش خصوصي است و كارفرمايان نيز به شدت مخالف کاهش ساعت كاري زنان هستند اما اشتغال در ساعات طولاني و سپس رسيدگي به امور منزل جسم و روح زنان را فرسوده مي‌كند آيا نمي‌توان با اتخاذ روش‌هاي قانوني به حل مشكل زنان شاغل در بخش خصوصي كمك كرد؟